

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobkyně EKOKRATO, s. r. o. (dříve BAUFELD – ekologické služby, s. r. o.), IČO 496 81 036, se sídlem Dělnická 775/30, 170 00 Praha 7 – Holešovice, zastoupené Mgr. Věslavem Nemethem, advokátem se sídlem Senovážné náměstí 5, 110 00 Praha 1, proti žalovanému Ministerstvu životního prostředí, se sídlem Vršovická 65, 100 10 Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 1. června 2010, sp. zn. IPPC/18/2010, č. j. 1265/560/10 40178/ENV/10,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Brno, uložila svým rozhodnutím ze dne 6. dubna 2010 žalobkyni pokutu ve výši 1 000 000 Kč podle § 37 odst. 2 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci). Žalobkyně podle ní provozovala v období od 1. června 2008 do 21. září 2009 zařízení kategorie 5.1 dle přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci – „Zařízení na odstraňování nebo využívání nebezpečného odpadu a zařízení k nakládání s odpadními oleji, vždy o kapacitě větší než 10 t denně“, bez platného integrovaného povolení.

Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný dne 1. června 2010 a napadené rozhodnutí potvrdil. Stejně jako inspekce dospěl k závěru, že skladovací nádrž 100 m³, která byla umístěna v areálu společnosti Čepro, a. s., ve Střelcích u Brna, není mobilním zařízením. Inspekce vyšla z toho, že zařízení je provozováno jako stáčecí místo; žalobkyně to popřela s tím, že odpadní oleje se stáčí z autocisteren přímo do železničních cisteren. Když to inspekce důkazně vyvrátila, začala žalobkyně tvrdit, že provozuje pouze mobilní nádrž 100

m³ pro potřeby svého střediska v Loukově (v okrese Kroměříž). To však nedává smysl, neboť integrované povolení pro zařízení ve středisku Loukov je platné pouze pro činnost v tomto místě a skladovací nádrž 100 m³ byla vždy součástí zařízení Střelice, o čemž svědčí jak provozní řády, tak vyjádření pracovníků společnosti Čepro, a. s. Nádrž nebyla ve smyslu vyhlášky 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, schopná pohybu, a nelze ji proto pokládat za mobilní zařízení. Podle § 42 zákona o integrované prevenci musí mít provozovatel zařízení pravomocné integrované povolení k 30. říjnu 2007, což žalobkyně nesplnila; navíc pokuta jí byla za stejné jednání uložena již dříve a nyní je její jednání o to závažnější, že po 1. červnu 2008 neměla žalobkyně udělen ani souhlas k provozování zařízení k využívání odpadů.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobkyně namítla, že nemohla spáchat vytýkaný správní delikt, neboť mobilní nádrž o objemu 100 m³ není a nikdy nebyla součástí stacionárního zařízení pro nakládání s odpady umístěného ve středisku Střelice; vlastníkem tohoto zařízení byla společnost ČEPRO a žalobkyně byla pouze nájemkyní tohoto skladu. Mobilní nádrž (jejímž vlastníkem je žalobkyně) byla využívána jako doplněk skladovacího bloku, nebyla však jeho integrální součástí a nebyla kolaudována ani společně s ním, ani samostatně. Nádrž byla plněna z automobilových cisteren, které nepotřebují pro své stáčení speciální manipulační plochy; v prosinci 2009 byla ze skladu odvezena. Zákonodárce rozlišuje mezi stacionárními a mobilními technickými jednotkami [viz § 2 písm. a) zákona o integrované prevenci]; předmětná nádrž byla součástí zařízení pro nakládání s odpady ve středisku Loukov (v integrovaném povolení se mobilní prostředky taxativně neuvádějí). Středisko Střelice je od roku 2008 uzavřeno a žalobkyně zde nijak nepůsobí. Inspekce pochybila tím, že se obrátila na žalovaného s dotazem, zda lze zmíněnou nádrž považovat za mobilní zařízení, které je možné provozovat samostatně bez integrovaného povolení (pokud sám správní orgán není schopen vyložit pojem „stacionární“, jak toho má být schopna žalobkyně?); tím porušila zásadu dvojinstančnosti. Orgány obou stupňů přitom měly vyjít z definice mobilního zařízení v § 3 písm. a) vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (zmíněná nádrž je schopná pohybu a přemístěním neztrácí svou samostatnou funkci). Pokuta byla žalobkyni uložena v likvidační výši; není podstatná okolnost, že tato výše představovala 30 % jejího základního kapitálu, naopak správní orgány měly zkoumat skutečnou ekonomickou situaci žalobkyně (v letech 2007 a 2008 hospodařila žalobkyně s výraznou ztrátou, v roce 2008 pak se ziskem ve výši 241 114 Kč). Žalobkyně proto navrhla, aby soud zrušil rozhodnutí vydaná v obou stupních a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svých závěrech a navrhl zamítnutí žaloby.

Při jednání před soudem strany setrvaly na svých stanoviscích.

Ze správního spisu soud zjistil, že ležatá skladovací nádrž 100 m³ byla v období květen 2003 – květen 2008 součástí zařízení pro nakládání s odpady v areálu společnosti Čepro, a. s., ve Střelicích (provozní řád zařízení se vztahoval k celku tvořenému pěti stojatými a jednou ležatou nádrží). Pro stejný technologický celek pak žalobkyně žádala o integrované povolení dne 1. června 2007 (řízení bylo zastaveno 4. dubna 2008), dne 28. srpna 2008 (řízení bylo zastaveno 13. února 2009) a 16. září 2009 (řízení bylo zastaveno 7. ledna 2010). Dne 6. dubna 2009 byla žalobkyni uložena pokuta 250 000 Kč za stejný delikt, jehož se žalobkyně dopustila v období od 31. října 2007 do 31. května 2008; proti tomuto rozhodnutí nepodala žalobkyně odvolání.

Žaloba není důvodná.

Podle § 37 odst. 2 zákona o integrované prevenci se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako provozovatel zařízení dopustí správního deliktu tím, že provozuje zařízení bez

platného integrovaného povolení, bez pravomocného rozhodnutí o podstatné změně integrovaného povolení nebo v rozporu s podmínkami integrovaného povolení.

Žalobkyně nepopřela, že od roku 2003 provozovala v areálu společnosti Čepro, a. s., ve Střelcích zařízení pro nakládání s odpady sloužící právě ke skladování odpadních olejů; rovněž nijak nereagovala na to, že podle provozního řádu schváleného pro toto zařízení byl technologický celek tvořen pěti stojatými a jednou ležatou nádrží. Její námitka, podle níž nebyla ležatá nádrž součástí technologického celku, tedy nemůže obstát. Důkazem pro toto tvrzení není ani fakt, že ležatá nádrž nebyla kolaudována jako součást zařízení: podstatné je, že byla v zařízení Střelice používána. (To ostatně připustila i sama žalobkyně poté, co inspekce vyvrátila za pomoci vážných listků její nepravdivé tvrzení, podle nějž se v nádrži nic neskládá a odpadní olej je přečerpáván z autocisteren přímo do železničních cisteren.) Také není podstatné, kdo byl vlastníkem technologického celku tvořeného soustavou nádrží: podle § 2 písm. h) zákona o integrované prevenci je provozovatelem zařízení, který je povinen podat žádost o vydání integrovaného povolení podle § 3 odst. 1 zákona o integrované prevenci, právnická osoba nebo fyzická osoba, která skutečně provozuje nebo bude provozovat zařízení (tedy nikoli nutně vlastník zařízení).

Soud stejně jako správní orgány neuvěřil žalobkyni v tom, že středisko Střelice je od roku 2008 uzavřeno a žalobkyně zde nepůsobí. O tom, že ve středisku Střelice docházelo i po 1. červnu 2008 k nakládání s odpady, svědčí vážní listky a evidenční listy přepravy k železničním cisternám (z nich je zřejmé, že ležatá nádrž byla i po tomto datu používána ke skladování odpadních olejů). Pojetí žalobkyně, podle nějž středisko Střelice sice nebylo od roku 2008 v provozu, ale probíhalo tam nakládání s odpady v rámci integrovaného povolení střediska Loukov (vzdáleného 110 km), je nepřijatelné. Integrované povolení pro středisko Loukov se týkalo právě jen zařízení nacházejícího se v Loukově, nikoli dalších zařízení či technologických jednotek, které žalobkyně provozuje v jiných místech. Rovněž žalobkyně nevysvětlila, jak mohla být nádrž podle jejího tvrzení součástí střediska Loukov, když ji v roce 2009 zahrнула do své žádosti o integrované povolení pro středisko Střelice. I pokud se v integrovaném povolení taxativně neuvádějí mobilní prostředky, nelze to vykládat tak, jak to činí žalobkyně – totiž že ji to opravňuje k nakládání s odpady „v rámci střediska Loukov“, pro něž bylo vydáno integrované povolení, i v jiné lokalitě, kde už oficiálně nepůsobí, resp. působit nemůže. To by vedlo k absurdnímu závěru, že ten, kdo získal integrované povolení pro stacionární zařízení pro nakládání s odpady, může provozovat své „mobilní prostředky“ (typu nádrže) kdekoli jinde právě proto, že o nich v integrovaném povolení není výslovná zmínka. Takový výklad by zcela popíral smysl integrované prevence.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, používal v letech 2008–2009, kdy se žalobkyně dopouštěla protiprávního jednání, pojem „*mobilní zařízení*“ jen v § 39 odst. 3, a to v souvislosti se zařízeními k odstraňování nebo využívání odpadů, ke sběru a zpracování autovraků, ke sběru, zpracování, využívání a odstraňování elektroodpadu a zařízeními uvedenými v § 14 odst. 2 (tj. určenými k nakládání s odpady) a dále v souvislosti s dopravci odpadů, kteří nejsou zároveň osobou oprávněnou k převzetí odpadů do svého vlastnictví. Ležatá nádrž však nebyla určena k žádnému z těchto účelů. Z téhož důvodu nemůže žalobkyni prospět ani odkaz na § 3 písm. a) vyhlášky č. 383/2001 Sb., podle nějž se pro účely části druhé vyhlášky rozumí mobilním zařízením k využívání nebo odstraňování odpadů „*zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů schopné pohybu a samostatné funkce, které přemístěním tuto svou funkci neztratí*“, protože ležatá nádrž sloužila pouze ke skladování, nikoli k využívání nebo odstraňování odpadů.

Zákon o integrované prevenci používá v § 2 písm. a) pro definici pojmu zařízení slova „*stacionární technická jednotka*“. Samo slovo „*stacionární*“ pak znamená „*nepohyblivý, stálý*“. To, že je určitá věc věcí movitou (jak dovodil znalecký posudek předložený žalobkyní

ve správním řízení), vylučuje, aby byla zároveň věcí nemovitou, ale nevylučuje, aby byla stacionární technickou jednotkou či její součástí; „*stacionární*“ neznámá „*nemovitý*“. Ležatou nádrž bylo sice možno odmontovat od zbylých součástí technologického celku a odvézt ji pryč (což se v závěru roku 2009 i stalo), ale do té doby na ni správní orgány právem nahlížely jako na stacionární jednotku, protože byla pevně spojena s dalšími částmi technologického celku, a to nejméně od roku 2003 do roku 2009. Schopná pohybu ve smyslu shora citované vyhlášky nádrž jistě nebyla – pouze ji bylo možno v případě potřeby převážet, což ale v zásadě platí o všech movitých věcech.

Postup inspekce, která se obrátila na žalovaného s žádostí o výklad pojmu „mobilní zařízení“, nepovažuje soud za porušení zásady dvojinstančnosti. Jde o běžný postup v rámci metodického řízení, žalobkyně tím nebyla nijak zkrácena na svém právu, aby všechny její odvolací námitky byly řádně přezkoumány. Krom toho zásada dvojinstančnosti znamená, že řízení probíhá ve dvou stupních (instancích), že tedy řízení a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podléhá kontrole odvolacího orgánu, nikoliv že každý závěr musí být vždy vysloven jednou instancí a vždy prověřen a akceptován instancí vyšší (srov. č. 1865/2009 Sb. NSS).

Správní orgány nepochybily ani ve své úvaze o výši pokuty. Správní delikt, jehož se žalobkyně dopustila, je závažným porušením zákona o integrované prevenci, za nějž zákon ve svém § 37 odst. 4 písm. b) stanoví pokutu s horní hranicí ve výši 7 000 000 Kč (oproti méně závažným deliktům podle § 37 odst. 1, pro něž činí horní hranice pokuty 1 000 000 Kč). Správní orgán je sice při ukládání pokuty povinen dbát na to, aby pokuta neměla likvidační charakter, to ovšem neplatí v situaci, kdy se právnická osoba dopouští závažných správních deliktů opakovaně a předchozí mírnější sankce se ukázaly jako neúčinné a zároveň není možné za daný správní delikt uložit právnické osobě trest zákazu činnosti či jiný trest s obdobným účinkem (srov. č. 2092/2010 Sb. NSS). Žalobkyně přitom byla za zcela shodné jednání v období bezprostředně předcházejícím potrestána pokutou ve výši 250 000 Kč, ovšem protiprávního jednání se dopouštěla i nadále; reakci správních orgánů, počítaje v to i výši pokuty, proto soud považuje za přiměřenou.

Žalobkyně se svými námitkami tedy neuspěla; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 26. listopadu 2014

JUDr. Eva Pechová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková